

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 20 lipca 1989 r.

Nr 43

TRESC:

Poz.:

UMOWA MIĘDZYNARODOWA

- 233 — Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej, podpisana w Berlinie dnia 22 maja 1989 r. 651
- 234 — Oświadczenie rządowe z dnia 20 czerwca 1989 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej, podpisanej w Berlinie dnia 22 maja 1989 r. 654

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

- 235 — z dnia 30 czerwca 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżek podatku dochodowego od osób prawnych 654

ROZPORZĄDZENIA:

- 236 — Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 1989 r. w sprawie zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela 655
- 237 — Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 czerwca 1989 r. w sprawie likwidacji Archiwum Państwowego w Częstochowie 658
- 238 — Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 1989 r. w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych przez niektóre grupy podatników 658
- 239 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 1989 r. zmieniające rozporządzenie o aplikantach sądowych i notarialnych 663
- 240 — Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 30 czerwca 1989 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć proeksportowych 666

OBWIESZCZENIE

- 241 — Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1989 r. o sprostowaniu błędu w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne 666

233

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej,

podpisana w Berlinie dnia 22 maja 1989 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 22 maja 1989 r. została podpisana w Berlinie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Niemiecka Republika Demokratyczna,

dążąc do dalszego pogłębienia i rozwoju dobrosąsiedzkich i przyjacielskich stosunków między nimi,

biorąc pod uwagę znaczenie Układu między Rzeczpospolitą Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej granicy państwowej, podpisanego w Zgorzelcu dnia 6 lip-

ca 1950 r., Aktu o wykonaniu wytyczenia państwowej granicy między Polską a Niemcami, podpisanego we Frankfurcie nad Odrą dnia 27 stycznia 1951 r., oraz Układu między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, podpisanego w Berlinie dnia 28 maja 1977 r.,

kierując się powszechnie uznanymi zasadami i normami międzynarodowego prawa morza,

pragnąc rozgraniczyć morza terytorialne, szelf kontynentalny i strefy rybołówcze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej z uwzględnieniem warunków istniejących w Zatoce Pomorskiej,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Wspólna granica między morzem terytorialnym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a morzem terytorialnym Niemieckiej Republiki Demokratycznej przebiega po liniach prostych (liniach geodezyjnych) łączących następujące punkty:

A. 53° 55' 45,45" N	14° 13' 40,78" E
B. 53° 59' 21,46" N	14° 14' 38,84" E
C. 54° 07' 39,76" N	14° 12' 12,03" E.

Artykuł 2

Na obszarze Zatoki Pomorskiej Polska Rzeczpospolita Ludowa ustala zewnętrzną granicę swego morza terytorialnego w ten sposób, aby przebiegała ona po liniach prostych (liniach geodezyjnych) łączących następujące punkty:

C. 54° 07' 39,76" N	14° 12' 12,03" E
D. 54° 07' 37,00" N	14° 16' 51,00" E
E. 54° 08' 38,00" N	14° 20' 48,00" E.

Artykuł 3

Na obszarze Zatoki Pomorskiej Niemiecka Republika Demokratyczna ustala zewnętrzną granicę swego morza terytorialnego w ten sposób, aby przebiegała ona po liniach prostych (liniach geodezyjnych) łączących następujące punkty:

C. 54° 07' 39,76" N	14° 12' 12,03" E
F. 54° 14' 25,43" N	14° 10' 11,75" E
G. 54° 16' 45,28" N	14° 04' 17,53" E
H. 54° 26' 33,90" N	14° 04' 48,70" E.

Artykuł 4

1. Granica między obszarami szelfu kontynentalnego i stref rybołówczych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej przebiega po liniach prostych (liniach geodezyjnych) łączących następujące punkty:

I. 54° 07' 38,36" N	14° 14' 21,80" E
J. 54° 10' 08,00" N	14° 21' 08,00" E
K. 54° 23' 00,00" N	14° 35' 58,84" E
L. 54° 30' 00,00" N	14° 45' 00,00" E
M. 54° 32' 01,31" N	14° 37' 45,23" E.

2. Granica wspomniana w ustępie 1 przebiega od punktu M, w kierunku północno-wschodnim do punktu, który będzie uzgodniony między Polską Rzeczpospolitą Ludową, Niemiecką Republiką Demokratyczną i Królestwem Danii.

Artykuł 5

1. Północny tor podejściowy do portów Szczecin i Świnoujście w całym jego przebiegu oraz kotwiczowiska znajdują się na morzu terytorialnym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej bądź na morzu otwartym.

2. Odcinek północnego toru podejściowego do portów Szczecin i Świnoujście, leżący na wschód od zewnętrznej granicy morza terytorialnego Niemieckiej Republiki Demokratycznej, określonej w artykule 3 niniejszej umowy, a także kotwiczowisko nr 3 nie stanowią szelfu kontynentalnego, strefy rybołówczej i ewentualnej wyłącznej strefy ekonomicznej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 6

Żegluga na prowadzących do portów Szczecin i Świnoujście torach żeglugowych i podejściowych, które leżą na morzu terytorialnym Niemieckiej Republiki Demokratycznej na wschód od Rugii, odbywa się na zasadach powszechnie uznanych w międzynarodowym prawie morza. Na przepływ okrętów wojennych i statków państwowych podnoszących banderę polską nie jest wymagana zgoda Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Polskie łodzie sportowe mogą korzystać z przepływu za zgodą Niemieckiej Republiki Demokratycznej, udzielaną w odpowiednim trybie.

Artykuł 7

1. Linie rozgraniczające ustalone w artykułach 1, 2, 3 i 4 niniejszej umowy oznaczone są na mapie morskiej wydanej przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz na mapie morskiej wydanej przez Morską Służbę Hydrograficzną Niemieckiej Republiki Demokratycznej, stanowiących część integralną tej umowy.

2. Dla określenia współrzędnych wymienionych w niniejszej umowie przyjęto System Rauenberg.

Artykuł 8

Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy zostają na nowo ustalone odpowiednie współrzędne linii rozgraniczenia, określone we wcześniej zawartych umowach między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Artykuł 9

Zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych niniejsza umowa zostanie zarejestrowana w Sekretariacie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 10

Niniejsza umowa podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Sporządzono w Berlinie dnia 22 maja 1989 r. w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Za
Polską Rzeczpospolitą
Ludową
T. Olechowski

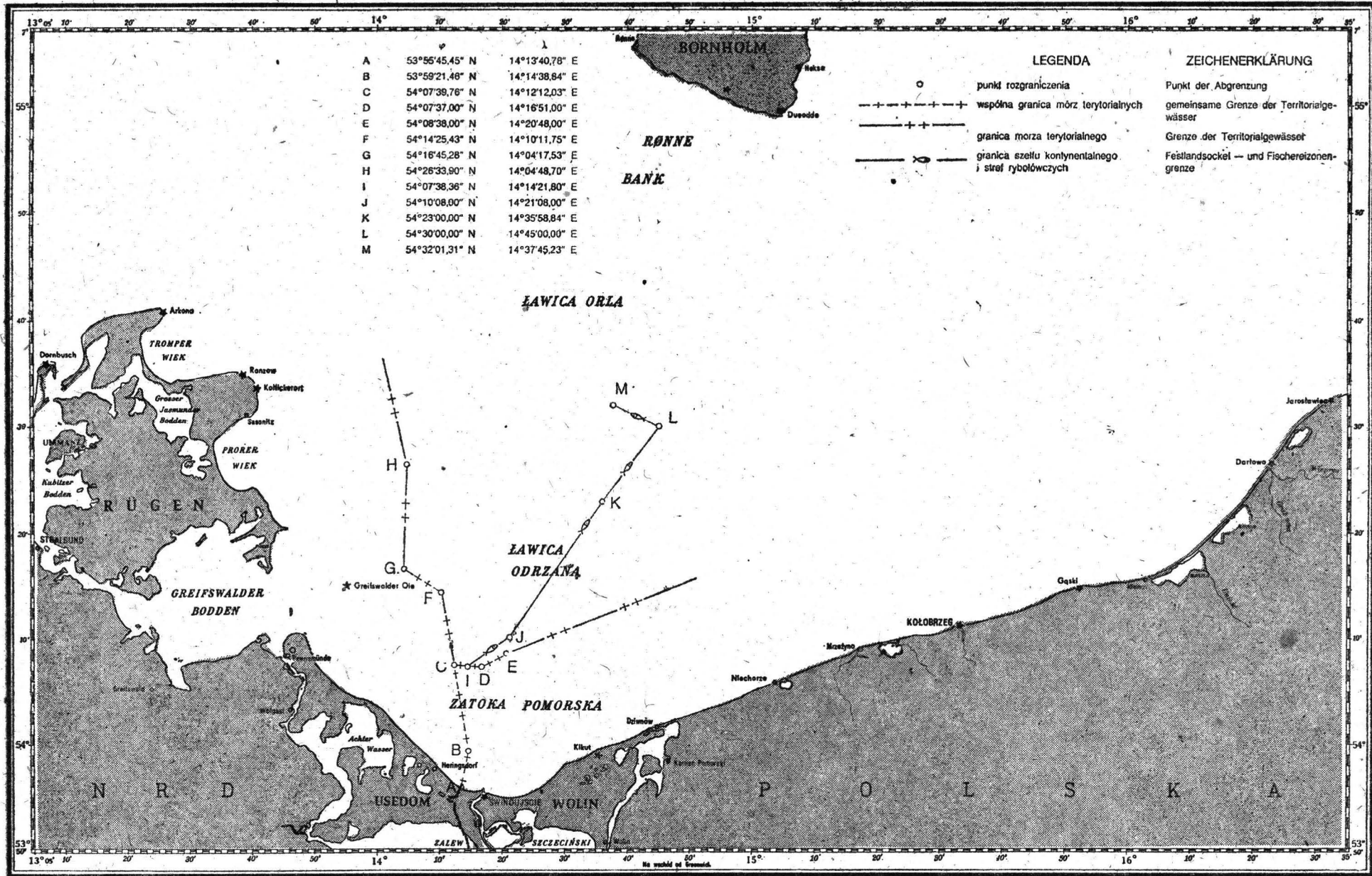
Za
Niemiecką Republikę
Demokratyczną
O. Fischer

ZAŁĄCZNIK do Umowy między
Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną
w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej

Skala 1:600000

BALTYK-WYBRZEŻE POLSKIE CZĘŚĆ ZACHODNIA

Równoleżnik podstawowy 54°40'

BIURO HYDROGRAFICZNE MARYNARKI WOJENNEJ P.R.L.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 9 czerwca 1989 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *T. Olechowski*

234

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 czerwca 1989 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej, podpisanej w Berlinie dnia 22 maja 1989 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 10 Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich w Zatoce Pomorskiej, podpisanej w Berlinie dnia 22 maja 1989 r., dokonana

została w Warszawie dnia 13 czerwca 1989 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej umowy.

Powyższa umowa weszła w życie dnia 13 czerwca 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *T. Olechowski*

235

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 czerwca 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżek podatku dochodowego od osób prawnych.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) oraz art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. Nr 21, poz. 97) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1989 r. w sprawie obniżek podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 16) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. 1. Podatnikom, którzy dokonują sprzedaży podręczników szkolnych i akademickich, książek naukowych i technicznych oraz książek popularnonaukowych, przysługuje obniżka podatku dochodowego o 5% wartości sprzedaży tych podręczników i książek.

2. Obniżka podatku, o której mowa w ust. 1, przysługuje również podatnikom drukującym wymienione podręczniki i książki.”

2) po § 15 dodaje się § 15a w brzmieniu:

„§ 15a. Podatnikom realizującym inwestycje telekomunikacyjne obniża się podatek dochodowy w formie wyłączenia z podstawy opodatkowania wydatków poniesionych na budowę, rozbudowę i modernizację obiektów, urządzeń i sieci telekomunikacyjnych wchodzących w skład sieci telekomunikacyjnej użytku publicznego.”

3) po § 21 dodaje się § 21a w brzmieniu:

„§ 21a. Obniżki podatku dochodowego z tego samego rodzaju działalności nie mogą być łączone; w razie zbiegu uprawnień do obniżek, stosuje się obniżkę korzystniejszą dla podatnika.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepisy § 1 pkt 1 i 3 stosuje się od dnia 1 lipca 1989 r., natomiast przepis § 1 pkt 2 ma zastosowanie do wydatków inwestycyjnych poniesionych po dniu 1 stycznia 1989 r.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

236

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 17 czerwca 1989 r.

w sprawie zasad i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zasady i tryb dokonywania oceny pracy nauczycieli, o których mowa w art. 1 pkt 1—5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192), zwanej dalej Kartą Nauczyciela, z wyjątkiem nauczycieli przedmiotów artystycznych w szkołach artystycznych oraz nauczycieli przedmiotów zawodowych w średnich szkołach medycznych.

2. Rozporządzenie dotyczy także nauczycieli oraz pracowników uspołecznionych zakładów pracy, wymienionych w art. 5 ust. 1 Karty Nauczyciela, na których zostały rozciągnięte niektóre przepisy tej Karty na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. Ocenie pracy podlegają nauczyciele niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, wymiaru prowadzonych zajęć, stażu pracy oraz stanowisk i funkcji służbowych.

§ 3. 1. Podstawę oceny pracy nauczyciela stanowi realizacja zadań określonych w art. 6 ust. 1 Karty Nauczyciela, zadań statutowych szkoły oraz obowiązków określonych odrębnymi przepisami, a w stosunku do nauczycieli pełniących funkcje kierownicze — także zadań określonych w art. 7 Karty Nauczyciela.

2. Na ocenę pracy nauczyciela nie mogą wywierać wpływu jego przekonania religijne i poglądy polityczne, a także fakt odmowy wykonania polecenia służbowego, gdy odmowa taka wynikała z uzasadnionego przekonania nauczyciela, iż wydane polecenie było sprzeczne z dobrem dziecka, dobrem służby albo dobrem publicznym.

§ 4. 1. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:

- szczególnie wyróżniająca,
- wyróżniająca,
- pozytywna,
- negatywna.

2. Zespół przy dokonywaniu oceny pracy nauczyciela wykorzystuje szczególnie treść wpisów zawartych w „Informacji o pracy pedagogicznej nauczyciela”, wprowadzonej odrębnymi przepisami. W zależności od konkretnych uwarunkowań i statutowych zadań szkoły przy for-

mułowaniu oceny wykorzystywane być mogą przykładowe kryteria określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Dokonaną ocenę pracy wraz z uzasadnieniem wpisuje się do „Karty oceny pracy nauczyciela”, której wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Kartę oceny pracy nauczyciela włącza się do akt osobowych.

3. Kartę oceny pracy nauczyciela udostępnia się do wglądu nauczycielowi, pracownikom nadzoru pedagogicznego, a w odniesieniu do nauczycieli przysposobienia obronnego — także organom wojskowym sprawującym nadzór nad nauczaniem przysposobienia obronnego.

§ 6. 1. Oceny pracy nauczyciela dokonuje zespół powołany przez dyrektora szkoły.

2. W skład zespołu wchodzi:

- 1) dyrektor lub wicedyrektor szkoły — jako przewodniczący,
- 2) 1—3 nauczycieli mianowanych zatrudnionych w tej szkole, posiadających kwalifikacje do nauczania przedmiotu (przedmiotów) prowadzonego przez ocenianego nauczyciela,
- 3) przedstawiciel właściwego ogniwa związku zawodowego, w którym zrzeszony jest oceniany nauczyciel.

Do składu zespołu może być powołany nauczyciel metodyk, a ponadto, na wniosek ocenianego nauczyciela, inny, wskazany nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

3. W razie braku możliwości powołania w skład zespołu nauczyciela, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, organ nadzorujący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, deleguje do zespołu oceniającego mianowanego nauczyciela innej szkoły.

4. Oceny pracy osób wymienionych w § 1 ust. 2 dokonuje zespół powołany przez kuratora oświaty i wychowania w porozumieniu z organami nadzorującymi szkoły (placówki) lub inne jednostki organizacyjne, w których zatrudnione są te osoby.

5. Oceny pracy nauczyciela pełniącego funkcję kierowniczą w szkole dokonuje zespół, powołany przez organ bezpośrednio nadzorujący szkołę, w składzie:

- 1) przedstawiciel organu bezpośrednio nadzorującego szkołę — jako przewodniczący,
- 2) 1—3 nauczycieli mianowanych posiadających kwalifikacje do nauczania przedmiotu (przedmiotów) pro-

wadzonego (prowadzonych) przez ocenianego nauczyciela,

- 3) przedstawiciel właściwego ogniwa związku zawodowego, w którym zrzeszony jest oceniany nauczyciel,
- 4) nauczyciel metodyk.

6. W zespole dokonującym oceny pracy nauczyciela nie może uczestniczyć jego współmałżonek lub krewny w linii prostej.

§ 7. Za organizację i przebieg oceny odpowiada dyrektor lub organ, który powołał zespół do jej przeprowadzenia.

§ 8. 1. Oceny pracy nauczyciela dokonuje się w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia zgłoszenia wniosku przez nauczyciela lub powiadomienia go o zamiarze dokonania oceny.

2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresu ferii wynikających z przepisów regulujących zasady organizacji roku szkolnego lub choroby nauczyciela trwającej dłużej niż miesiąc.

§ 9. 1. Zespół dokonuje oceny po wysłuchaniu nauczyciela. Przewodniczący zespołu przedstawia nauczycielowi ocenę jego pracy sformułowaną w karcie oceny w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia dokonania oceny.

2. Od dokonanej oceny nauczycielowi przysługuje odwołanie do organu bezpośrednio nadzorującego szkołę

w terminie 14 dni od dnia przedstawienia mu „Karty oceny pracy nauczyciela”.

3. W razie ustalenia negatywnej oceny pracy nauczyciela, przewodniczący zespołu kieruje z urzędu sprawę do organu bezpośrednio nadzorującego szkołę, w której nauczyciel jest zatrudniony. W tym przypadku stosuje się tryb określony w art. 24 Karty Nauczyciela.

§ 10. 1. Organ, do którego nauczyciel odwołał się od dokonanej mu oceny pracy, może zarządzić przeprowadzenie ponownej oceny.

2. Skład zespołu przeprowadzającego ponowną ocenę pracy nauczyciela, z zachowaniem warunku określonego w § 6, ustala organ rozpatrujący odwołanie, z wyłączeniem osób biorących udział w dokonywaniu kwestionowanej oceny.

3. Ponowną ocenę przeprowadza się z zachowaniem przepisów § 8 i 9 ust. 1.

4. Od oceny przeprowadzonej przez zespół, o którym mowa w ust. 2, odwołanie nie przysługuje.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 12 sierpnia 1982 r. w sprawie oceny pracy nauczyciela (Dz. U. Nr 25, poz. 186).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *J. Fisiak*

Załącznik nr 1 do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej z dnia
17 czerwca 1989 r. (poz. 236)

PRZYKŁADOWE KRYTERIA OCENY PRACY NAUCZYCIELA

1. W zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej:

- wyniki nauczania, z uwzględnieniem wzrostu poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- poprawność diagnozowania osiągnięć szkolnych uczniów i umiejętność zapobiegania występowaniu niepowodzeń,
- poprawność rzeczowa i metodyczna prowadzonych zajęć (lekcji); rytmiczność realizacji programów nauczania oraz stopień wykorzystania najnowszej wiedzy pedagogicznej,
- tworzenie warunków do udziału uczniów (wychowanków) w różnych formach aktywności społeczno-kulturalnej, samorządności, w konkursach, olimpiadach itp.,
- wdrażanie uczniów do samodzielnej pracy, rozwijanie ich zainteresowań; kształtowanie pożądanych postaw uczniów (wychowanków) wynikających z celów kształcenia i wychowania; wyzwalanie aktywności uczniów (wychowanków) w pracach społecznych, kulturalnych, naukowych, rekreacyjnych itp.,
- wypełnianie obowiązków wychowawcy klasy, grupy
- ogólny poziom wychowawczy klasy, grupy, uspołecznienie, dyscyplina, czytelność, działalność organizacji młodzieżowych itp.,
- umiejętność nawiązywania kontaktów z uczniami (wychowankami), osobisty przykład, kultura i takt pedagogiczny nauczyciela,
- stosowanie wobec uczniów (wychowanków) różnych form opieki i podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków materialnych i wychowawczych dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną,
- umiejętność współpracy z rodzicami uczniów (wychowanków),
- organizowanie w sposób racjonalny czasu wolnego uczniów (wychowanków),
- działania zmierzające do właściwej orientacji szkolnej i zawodowej uczniów (wychowanków).

2. W zakresie stosunku nauczyciela do obowiązków zawodowych:

- dbałość o etykę i godność zawodu nauczyciela,
- doskonalenie własnego warsztatu pracy, w tym udział w zorganizowanych formach doskonalenia zawodowego oraz samokształceniu kierowanym,
- współudział w organizowaniu pracowni przedmiotowych i wzbogacanie ich w środki dydaktyczne,
- zdyscyplinowanie, poczucie obowiązku i odpowiedzialności, uczciwość i zaangażowanie,
- realizacja zaleceń pedagogicznych,
- udział w doskonaleniu pracy innych nauczycieli, w tym prowadzenie lekcji otwartych (koleżeńskich); opracowywanie i wygłaszanie prelekcji, wykładów, odczytów itp.,
- opieka metodyczna nad młodymi nauczycielami, zlecona przez dyrektora szkoły lub nauczyciela metodyka,
- podejmowanie i realizacja dodatkowych zadań na rzecz szkoły i środowiska.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej z dnia
17 czerwca 1989 r. (poz. 236)

KARTA OCENY PRACY NAUCZYCIELA

1. Imiona i nazwisko nauczyciela .....
2. Data urodzenia .....
3. Nazwa szkoły (placówki) .....
4. Zajmowane stanowisko .....
5. Wykształcenie .....
6. Staż pracy pedagogicznej .....
7. Data rozpoczęcia pracy w danej szkole (placówce) .....
8. Data dokonania oceny .....
9. Ocena pracy i jej uzasadnienie: .....

10. Data ..... Podpisy członków Zespołu .....

11. Z treścią oceny i przysługującym mi prawem do odwołania w ciągu 14 dni zostałem(am) zapoznany(a).

.....
(data).....
(podpis nauczyciela)

237

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 30 czerwca 1989 r.

w sprawie likwidacji Archiwum Państwowego w Częstochowie.

Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173 i z 1989 r. Nr 34, poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Likwiduje się Archiwum Państwowe w Częstochowie.

2. Działalność archiwalną prowadzoną dotychczas

przez Archiwum Państwowe w Częstochowie przejmuje Archiwum Państwowe w Katowicach.

§ 2. Majątek oraz prawa i zobowiązania likwidowanego archiwum przejmuje Archiwum Państwowe w Katowicach.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1989 r.

Minister Edukacji Narodowej: *J. Fisiak*

238

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 27 czerwca 1989 r.

w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych przez niektóre grupy podatników.

Na podstawie art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1988 r. Nr 41, poz. 325 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 23, Nr 33, poz. 176 i Nr 35, poz. 192) i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu użyto określenia „towary”, rozumie się przez to towary handlowe, materiały podstawowe i pomocnicze, półwyroby, wyroby gotowe, braki i odpadki, jak również materiały do remontu lub naprawy i materiały służące do opakowywania sprzedawanych towarów oraz materiały i przedmioty przyjęte od zamawiających do przerobu lub obróbki, z tym że:

- 1) towarami handlowymi są towary nabyte w celu odsprzedaży na własny lub obcy rachunek w stanie nie przerobionym,
- 2) materiałami podstawowymi są materiały, które w wyniku procesu produkcyjnego stają się główną substancją gotowego wyrobu; do materiałów podstawowych zalicza się również materiały stanowiące część składową (montażową) wyrobu lub ściśle z wyrobem związane (np. opakowania — puszki, butelki itp.),
- 3) materiałami pomocniczymi są materiały nie będące materiałami podstawowymi, które bezpośrednio od-

dają wyrobowi swe właściwości lub pośrednio są zużywane w związku z działalnością produkcyjną lub świadczeniem usług,

- 4) półwyrobami są wyroby własnej produkcji, której proces nie został całkowicie zakończony; półwyroby obcej produkcji nie wydane jeszcze do przerobu zalicza się do materiałów podstawowych,
- 5) wyrobami gotowymi są wyroby własnej produkcji, której proces został całkowicie zakończony,
- 6) brakami są nie odpowiadające wymaganiom technicznym wyroby własnej produkcji całkowicie wykonane bądź też doprowadzone do określonej fazy produkcji; brakami są również towary handlowe, które na skutek uszkodzenia lub zniszczenia w czasie transportu bądź magazynowania utraciły całkowicie lub częściowo swoją pierwotną wartość użytkową,
- 7) odpadkami są materiały, które na skutek procesów technologicznych lub zniszczenia albo uszkodzenia utraciły całkowicie lub częściowo swoją pierwotną wartość użytkową.

§ 2. 1. Księgi handlowe, zwane dalej „księgami”, są obowiązani prowadzić następujący podatnicy nie będący jednostkami gospodarki uspołecznionej:

- 1) spółki handlowe posiadające osobowość prawną, w tym również spółki prowadzące działalność na pod-

stawie przepisów o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych, oraz fundacje prowadzące działalność gospodarczą — bez względu na wysokość osiąganego obrotu,

- 2) zagraniczne podmioty gospodarcze, prowadzące działalność gospodarczą na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne — bez względu na wysokość osiąganego obrotu, w razie gdy zamierzają przekazywać za granicę część dochodu w walutach wymienialnych,
- 3) osoby fizyczne i osoby prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, prowadzące na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalność gospodarczą na innych zasadach niż określone w pkt 1 i 2 — bez względu na obowiązek podatkowy w zakresie podatku obrotowego i wysokość osiągniętych obrotów,
- 4) pozostali podatnicy — bez względu na wysokość obrotu w danym roku podatkowym, jeżeli obrót w poprzednim roku ze wszystkich rodzajów działalności gospodarczej, po odliczeniu należnego podatku obrotowego i obrotu ze świadczeń na eksport, przekroczył 240.000.000 zł:
  - a) od początku danego roku — w razie gdy obrót za rok poprzedni wynika z zeznania, deklaracji lub księgowości podatnika albo z bezspornych dowodów innego rodzaju,
  - b) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym doręczono ostateczną decyzję w sprawie wymiaru podatku obrotowego — w razie gdy obrót za rok poprzedni został ustalony tą decyzją.

2. Za obrót, o którym mowa w ust. 1, uważa się obrót w rozumieniu przepisów o podatku obrotowym.

3. Obowiązek prowadzenia ksiąg nie dotyczy podatników wymienionych w ust. 1 pkt 4, którzy z mocy szczególnych przepisów opłacają podatki obrotowy i dochodowy lub tylko dochodowy w formach zryczałtowanych, chyba że przepisy te stanowią inaczej.

4. Kwoty obrotów, o których mowa w ust. 1 pkt 4, poczynając od 1990 r. ulegają podwyższeniu z dniem 1 stycznia każdego roku o kwotę stanowiącą iloczyn obrotów określonych na rok poprzedni oraz wskaźnika wzrostu cen ustalonego za okres 3 kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy.

5. Wysokość kwot obrotów, których przekroczenie powoduje obowiązek zaprowadzenia w następnym roku podatkowym ksiąg, będzie określona na podstawie wskaźników wzrostu cen, ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny w drodze obwieszczenia Ministra Finansów, ogłaszanego w Monitorze Polskim do końca listopada roku poprzedzającego rok podatkowy.

§ 3. Podatnicy obowiązani do prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów, jeżeli prowadzą księgi handlowe, mogą zastąpić te księgi podatkową księ-

gą przychodów i rozchodów. O zastąpieniu prowadzonych ksiąg handlowych podatkową księgą przychodów i rozchodów podatnik jest obowiązany zawiadomić urząd skarbowy właściwy w sprawach podatków obrotowego i dochodowego, zwany dalej „urzędem skarbowym”, w terminie siedmiu dni przed dniem, w którym zamierza dokonać zamknięcia ksiąg handlowych. Przepisy § 24 stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. Księgi powinny zapewniać prawidłowe i terminowe ustalenie:

- 1) stanu środków pieniężnych i rzeczowych, należności i innych składników majątku, zobowiązań, kapitałów i funduszy oraz ich zmiany,
- 2) przychodów, kosztów, strat i zysków oraz łącznego wyniku finansowego,
- 3) danych niezbędnych do rozliczeń z tytułu należności, do których stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych,
- 4) innych danych niezbędnych do sporządzenia bilansu i rachunku wyników.

2. Jeżeli podatnik prowadzi działalność gospodarczą w zakładach położonych poza siedzibą przedsiębiorstwa, w zakładach tych powinny być prowadzone urządzenia księgowe niezbędne do ustalenia przychodów i wydatków oraz stanu majątku w tych zakładach. Dane wynikające z urządzeń księgowych prowadzonych w zakładach powinny być przeniesione do ksiąg przed ich zamknięciem i sporządzeniem bilansu oraz rachunku wyników.

3. Dla zapewnienia danych, o których mowa w ust. 1, powinny być prowadzone odpowiednie konta syntetyczne i analityczne, których wykaz ustala stosownie do rodzaju i rozmiarów prowadzonej działalności właściciel lub osoba upoważniona do prowadzenia przedsiębiorstwa.

4. Księgi powinny być prowadzone prawidłowo zarówno pod względem formalnym (niewadliwie), jak i materialnym (rzetelnie). Zapisami powinny być objęte bieżąco wszystkie dokonane operacje gospodarcze z podziałem na okresy, których dotyczą, i uporządkowane według kont, o których mowa w ust. 3. Prawidłowe pod względem formalnym (niewadliwie) są księgi prowadzone zgodnie z zasadami prawidłowej księgowości, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia. Prawidłowe pod względem materialnym (rzetelne) są księgi prowadzone zgodnie ze stanem rzeczywistym.

§ 5. 1. Księgi powinny być prowadzone w języku polskim i w walucie polskiej.

2. Jeżeli obroty na poszczególnych kontach są wyrażane w walucie obcej, zapisy powinny być dokonywane w tej walucie oraz w walucie polskiej.

3. Zapisy w księgach powinny być dokonywane w sposób trwały. Nie należy pozostawiać odstępów w miejscach, które powinny być wypełnione. Poprawki powinny być dokonywane w taki sposób, aby pierwotny zapis był czytelny; nie jest dopuszczalne wymazywanie lub w inny sposób czynienie dokonanego zapisu nieczytel-

nym. Sprostowanie omyłki, polegające na przekreśleniu błędnego zapisu i wpisaniu właściwej treści, powinno być podpisane przez osobę, która dokonała sprostowania.

§ 6. 1. Przy prowadzeniu ksiąg w formie ksiąg wiązanych należy przed rozpoczęciem zapisów ponumerować każdą stronę lub każde dwie sąsiednie strony (każde folio) począwszy od liczby 1, a ogólną liczbę stron (folio) uwidocznić na początku lub na końcu księgi.

2. Przy prowadzeniu ksiąg w formie luźnych kart pismem ręcznym, maszynowym lub w formie tabulogramów (wydruków komputerowych) należy stosować następujące zasady:

- 1) karty kontowe poszczególnych kont, karty dziennikowe poszczególnych dzienników i karty poszczególnych rejestrów powinny być ponumerowane począwszy od liczby 1 w każdym roku; jeżeli karty kont analitycznych nie są zakładane odrębnie dla każdego roku, to zmiana bieżącej ich numeracji następuje przy zakładaniu nowych kart,
- 2) luźne karty stanowiące księgi powinny być utrzymane w ustalonej kolejności i przechowywane w odpowiednich urządzeniach (np. skrzynkach kartotekowych).

3. W razie prowadzenia ksiąg na luźnych kartach lub w formie tabulogramów, powinien być sporządzony wykaz jednakowych urządzeń księgowych w taki sposób, aby można było ustalić kompletność ksiąg. Wykaz założonych luźnych kart może być zastąpiony zestawieniem sald lub innym urządzeniem księgowym.

§ 7. 1. Przy prowadzeniu ksiąg w formie tabulogramów (wydruków komputerowych) warunkiem uznania ksiąg za prawidłowe jest określenie na piśmie zasad organizacji przetwarzania danych, umożliwiających ustalenie kompletności danych objętych przetwarzaniem oraz kontrolę prawidłowości systemu przetwarzania.

2. Przy prowadzeniu ksiąg dla określonych grup kont lub wszystkich kont na magnetycznych nośnikach informacji:

- 1) zapisy księgowe na tych nośnikach należy ujmować, ze wskazaniem dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów, w terminach określonych w § 8 i zgodnie z określonymi na piśmie zasadami zapewniającymi:
  - a) ustalenie kompletności zapisów oraz prawidłowości ich przetwarzania, sumowania i saldowania,
  - b) ustalenie sald (początkowego i końcowego) oraz obrotów dowolnego konta w formie pisemnej lub innej nie zakodowanej formie (wyświetlanie na monitorze) co najmniej na koniec miesiąca,
  - c) sporządzanie tabulogramu (wydruku) sald kont syntetycznych nie rzadziej niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a sald kont analitycznych co najmniej w terminie przeprowadzenia inwentaryzacji i na dzień zamknięcia ksiąg,

2) magnetyczne nośniki informacji należy przechowywać w sposób zapewniający zabezpieczenie danych przed zatarciem lub zniekształceniem albo naruszeniem ustalonych zasad ich przetwarzania.

§ 8. 1. Księgi powinny ujmować bieżąco, w porządku chronologicznym, wszystkie zdarzenia podlegające wykazaniu w księgach. Zdarzenia te powinny być ujawnione na odpowiednich kontach ksiąg najpóźniej w terminie czternastu dni od ich powstania, a przychody i rozchody powinny być wykazane w kontroli ilościowej, w raporcie kasowym i w dziennych zestawieniach sprzedaży — w sposób określony w § 20—23.

2. W razie choroby, urlopu lub innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy osoby prowadzącej księgi (księgowego), dopuszcza się powstanie zaległości w księgowaniu, nie przekraczających jednak łącznie trzydziestu dni licząc od dnia powstania zdarzenia podlegającego wykazaniu w księgach, pod warunkiem bieżącego prowadzenia raportu kasowego, kontroli ilościowej towarów i dziennych zestawień sprzedaży. O wystąpieniu zaległości w księgowaniu w związku z nieobecnością osoby prowadzącej księgi (księgowego) należy zawiadomić urząd skarbowy w ciągu trzech dni licząc od dnia upływu czternastodniowego terminu, o którym mowa w ust. 1.

§ 9. 1. Zapisy na kontach syntetycznych powinny być zsumowane na koniec każdego miesiąca, nie później jednak niż w terminie czternastu dni od upływu danego miesiąca; zapisy z miesiąca pierwszego i ostatniego roku podatkowego powinny być zsumowane do końca następnego miesiąca. Przepis § 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Obowiązek zsumowania zapisów na kontach syntetycznych za ostatni miesiąc roku podatkowego, nie później niż do końca następnego miesiąca, dotyczy bieżących zdarzeń podlegających księgowaniu, natomiast dokonanie zapisów związanych z zamknięciem ksiąg powinno nastąpić nie później niż w terminie przewidzianym dla złożenia zeznania podatkowego o dochodzie.

§ 10. 1. Podatnicy prowadzący księgi obowiązani są przechowywać dowody stanowiące podstawę księgowania, wszystkie dokumenty wystawiane w ramach funkcjonującego w przedsiębiorstwie systemu kontroli wewnętrznej oraz wszelkie inne dokumenty otrzymane w związku z działalnością przedsiębiorstwa (np. listy przewozowe, konsygnacje, dowody wydania towaru przewoźnikowi, zamówienia odbiorców).

2. Księgi, spisy i zestawienia spisów inwentarza oraz dowody i dokumenty, o których mowa w ust. 1, powinny być przechowywane przez okres pięciu lat, licząc od końca roku podatkowego, którego dotyczą.

3. Księgi oraz związane z ich prowadzeniem dokumenty powinny stale znajdować się w miejscu określonym jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej (siedziba). Księgi mogą być prowadzone i przechowywane wraz z dokumentacją również w innym stałym miejscu, znajdującym się w obrębie miejscowości, w której jest wykonywana działalność (znajduje się siedziba przedsiębiorstwa), pod warunkiem podania właściwemu urzędowi skarbowemu, przed przeniesieniem ksiąg do nowego lokalu, adresu tego lokalu.

4. W razie likwidacji działalności przez osoby określone w § 2 ust. 1 pkt 2 i 3, osoby te są obowiązane wskazać właściwemu urzędowi skarbowemu osobę zamieszkałą w kraju, u której będą przechowywane księgi i związane z nimi dokumenty, lub złożyć księgi i dokumenty temu urzędowi na przechowanie.

§ 11. 1. Podatnicy prowadzący księgi są obowiązani prowadzić odrębne ewidencje zakupów towarów handlowych, surowców i materiałów podstawowych oraz półwyrobów obcej produkcji:

- 1) których nabycie jest udokumentowane rachunkami,
- 2) których nabycie jest udokumentowane w sposób określony w § 18 ust. 1,
- 3) których nabycie jest udokumentowane w sposób określony w § 18 ust. 2 pkt 1—4,
- 4) których nabycie zostało udokumentowane w sposób określony w § 18 ust. 2 pkt 5.

2. Księgowanie zakupów na odrębnych kontach, przy dopełnieniu pozostałych wymagań dotyczących ewidencji zakupów, zwalnia od obowiązku prowadzenia tej ewidencji.

§ 12. 1. Księgi powinny odrębnie wykazywać co najmniej następujące rodzaje lub grupy kosztów:

- 1) koszt zakupu sprzedanych towarów handlowych,
- 2) koszty uboczne związane z zakupem sprzedanych towarów handlowych,
- 3) koszt materiałów bezpośrednich zużytych do wytworzenia bieżącej produkcji,
- 4) koszt wynagrodzeń bezpośrednich dotyczących bieżącej produkcji,
- 5) koszt wytworzenia bieżącej produkcji,
- 6) koszt wytworzenia sprzedanej produkcji,
- 7) koszty sprzedaży,
- 8) koszty ogólnego zarządu.

2. Za koszt zakupu towarów handlowych uważa się wartość wynikającą z pomnożenia jednostkowych cen towaru przez jego ilość. Koszt zakupu nie obejmuje kosztów ubocznych związanych z zakupem towarów do chwili złożenia ich w magazynie, jak transport, ubezpieczenie towarów w drodze itp.

3. Za koszt materiałów zużytych do wytworzenia uważa się koszty nabycia materiałów podstawowych i pomocniczych zużytych do wytworzenia oraz koszty obróbki obcej związanej z wytworzeniem.

4. Za koszt wynagrodzeń bezpośrednich uważa się wynagrodzenie pracowników za pracę wykonaną bezpośrednio w procesie wytwarzania. Koszt ten nie obejmuje świadczeń publicznoprawnych, ponoszonych przez podatnika z własnych funduszy w związku z zatrudnianiem pracowników.

5. Za koszt wytworzenia bieżącej produkcji i sprzedanej produkcji uważa się wszelkie koszty związane bezpośrednio i pośrednio z wytwarzaniem, a w szczególności koszty: materiałów zużytych do wytwarzania, wynagrodzeń bezpośrednich i pośrednich oraz wszelkie inne pozostałe koszty związane z wytwarzaniem (np. świadczenia ponoszone przez pracodawcę w związku z zatrudnieniem pracowników, łącznie z wpłatami na fundusz socjalny i mieszkaniowy, czynsz za lokal, koszty remontu bieżącego i konserwacji, podatki pozostające w związku ze źródłem przychodu, koszt ogólnego zarządu w części przypadającej na dział wytwarzania).

6. Za koszty sprzedaży uważa się podatek obrotowy, koszty transportu sprzedanych towarów oraz inne koszty związane bezpośrednio z obrotem.

7. Za koszty ogólnego zarządu uważa się pozostałe koszty nie zaliczone do kosztów wymienionych w ust. 1 pkt 1—7.

8. Przed ustaleniem kosztu zakupu sprzedanych towarów handlowych, kosztu materiałów zużytych do wytwarzania i kosztu wytworzenia sprzedanej produkcji należy odpowiednio zaksięgować wartość zużytych towarów na inne cele niż do sprzedaży lub wytworzenia (na przykład: zużytych na własne potrzeby podatnika, na deputaty pracownicze, na cele ogólnozakładowe).

§ 13. 1. Przy prowadzeniu ksiąg w przedsiębiorstwach budowlanych, budowy urządzeń technicznych, robót ziemnych itp. przepis § 12 ust. 5 stosuje się odpowiednio, z tym że do kosztu wytworzenia zalicza się w tych przedsiębiorstwach także podatek obrotowy.

2. Dla każdego świadczenia, którego wartość kosztorysowa przekracza 10.000.000 zł, księgi powinny zawierać odrębne konta z wyszczególnieniem odpowiednich grup kosztów, a w szczególności tych, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3—8.

3. Przed sporządzeniem bilansu i rachunku wyników należy podzielić świadczenia na ukończone i nie ukończone; za ukończone uważa się świadczenia przyjęte przez zamawiającego; dowód przyjęcia stanowi uzgodniony rachunek ostateczny, protokół przyjęcia, odpowiednie pismo zamawiającego itp.

4. Ze świadczeń ukończonych należy wyprowadzić wyniki. Koszty wytworzenia dotyczące świadczeń nie ukończonych należy wprowadzić do aktywów bilansu, a otrzymane zaliczki lub sumy wystawionych rachunków przejściowych dotyczące świadczeń nie ukończonych wprowadzić do pasywów bilansu; jeżeli jednak umowa o świadczenie zawiera daną umożliwiającą obliczenie wyników wykonania częściowego, należy te wyniki odrębnie obliczać w każdym roku podatkowym, uwzględniając je w rachunkach wyników.

5. Inne koszty, nie przeniesione w ciągu roku podatkowego na odrębne konta poszczególnych świadczeń, należy przed sporządzeniem bilansu podzielić według stosunku procentowego tych kosztów do kosztu wytworzenia wykonanych świadczeń i część przypadającą na świadczenia nie ukończone wprowadzić do aktywów bilansu.

§ 14. 1. W przedsiębiorstwach produkcji filmów księgi powinny zawierać odrębne konta dla każdego produkowanego filmu, na których ewidencjonuje się koszty wytworzenia filmu oraz uzyskane przychody zarówno z tytułu praw autorskich, jak również sprzedaży kopii i kaset wideo.

2. Za koszt wytworzenia filmu uważa się koszty poniesione w związku z produkcją filmu, łącznie z wyprodukowaniem trzech kopii (podstawowej, asekuracyjnej i pokazowej). Koszty wyprodukowania dalszych kopii lub kaset wideo są kosztami bieżącej produkcji.

3. Koszt wytworzenia filmu w części przekraczającej uzyskane w danym roku przychody z tytułu sprzedaży tego filmu wprowadza się do aktywów bilansu w latach następujących do czasu pokrycia ich uzyskiwanymi przychodami lub wygaśnięcia praw autorskich do filmu.

§ 15. 1. Oddanie i przyjęcie towarów w komis oraz dalsze transakcje wynikające z obrotu tymi towarami powinny być odpowiednio zaksięgowane w księgach. Oddanie i przyjęcie towarów w komis powinno być objęte co najmniej kontrolą ilościową bądź ilościowo-wartościową.

2. Obrót ze sprzedaży towarów oddanych w komis komitent powinien zaksięgować w tym roku podatkowym, w którym te towary zostały sprzedane przez komi-santa.

§ 16. 1. Sprzedaż towarów i usług powinna być wykazywana w księgach według cen sprzedaży i z uwzględnieniem również należnych odsetek z tytułu świadczeń udzielanych na kredyt oraz innych przysługujących podatnikowi dodatków do cen.

2. Niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, obroty podlegające opodatkowaniu według różnych stawek podatku obrotowego lub zwolnione od tego podatku albo stanowiące podstawę do zastosowania ulg w podatku dochodowym powinny być wykazywane w księgach odrębnie.

§ 17. 1. Księgi powinny zawierać imiona i nazwiska (nazwy firm) oraz adresy:

- 1) dostawców — przy zakupie towarów i usług, z wyjątkiem zakupu od rolników produktów roślinnych i zwierzęcych nie przerobionych sposobem przemysłowym oraz zakupu odpadów poużytkowych, stanowiących surowce wtórne, pochodzących ze skupu od ludności,
- 2) odbiorców — przy sprzedaży towarów i usług stwierdzonej wystawionymi rachunkami.

2. Każdy zapis w księgach powinien być udokumentowany dowodem stwierdzającym fakt dokonania operacji gospodarczej zgodnie z jej rzeczywistym przebiegiem.

3. Zapisy w księgach, dotyczące wydatków za świadczenia rzeczy i usług, z wyjątkiem określonych w § 18, powinny być udokumentowane rachunkami odpowiadającymi warunkom określonym w odrębnych przepisach.

4. Każdy dowód księgowy powinien być oznaczony numerem lub w inny sposób umożliwiając powiązanie dowodu z zapisami księgowymi dokonanymi na jego podstawie ze wskazaniem daty księgowania.

§ 18. 1. Zakup materiałów (surowców) w jednostkach handlu detalicznego może być dokumentowany paragonami zaopatrzonymi w stempel (oznaczenie) jednostki wydającej paragon i określającymi ilość, cenę jednostkową oraz kwotę, za jaką dokonano zakupu. Osoba dokonująca zakupu na paragon powinna uzupełnić jego treść, wpisując swoje imię i nazwisko, nazwę i adres przedsiębiorstwa (podatnika) oraz rodzaj (nazwę) zakupionego materiału (surowca).

2. Na udokumentowanie zapisów w księgach, dotyczących niektórych wydatków (kosztów), mogą być przedstawione dokumenty zaopatrzone w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków (dowody wewnętrzne), określające: przy zakupie — rodzaj towarów oraz ilość i cenę jednostkową, a w innych wypadkach — cel wydatków. Dowody takie mogą dotyczyć wyłącznie:

- 1) zakupu u producentów — produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, nie przerobionych sposobem przemysłowym, z wyjątkiem kwiatów przeznaczonych do dalszej sprzedaży,
- 2) zakupu odpadów poużytkowych, stanowiących surowce wtórne, pochodzących ze skupu od ludności,
- 3) kosztów diet pracowników i innych należności za czas podróży służbowej,
- 4) wartości produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli prowadzonej przez podatnika, nie przerobionych sposobem przemysłowym,
- 5) innych wydatków, jeżeli ich suma przy obrocie rocznym pomniejszonym o podatek obrotowy

ponad	do		
	300.000.000 zł	nie przekracza	1% kwoty obrotu
300.000.000 zł	1.000.000.000 zł	nie przekracza	3.000.000 zł + 0,5% nadwyżki obrotu ponad 300.000.000 zł
1.000.000.000 zł	nie przekracza	6.500.000 zł + 0,2% nadwyżki obrotu ponad 1.000.000.000 zł.	

§ 19. 1. Podatnicy prowadzący księgi obowiązani są prowadzić kontrolę ilościową w postaci ksiąg lub kartotek, w której powinni ujawniać codziennie, w miarę zachodzących zmian, ilościowo bądź ilościowo i wartościowo przychód, rozchód i stan, odrębnie dla każdego rodzaju lub grupy rodzajowej:

- 1) towarów handlowych,
- 2) materiałów podstawowych i pomocniczych,
- 3) półwyrobów i wyrobów gotowych oraz braków i odpadków,

4) wszelkiego rodzaju materiałów i przedmiotów, przyjętych od zamawiającego do dalszej przeróbki lub obróbki oraz do remontu, naprawy itp., jak również oddanych zamawiającemu po dokonanej przeróbce, obróbce, remoncie lub naprawie, jeżeli zamawiający udziela zamówień na inne cele niż osobista konsumpcja.

2. Zapisami w kontroli ilościowej należy obejmować również bezpośredni obrót towarowy — od dostawcy do odbiorcy bez magazynowania.

3. Zapisami w kontroli ilościowej można nie obejmować:

- 1) półwyrobów własnej produkcji, gdy biorą one nieprzerwany udział w następnych fazach procesu produkcyjnego w danym przedsiębiorstwie, oraz braków i odpadków, a w zakresie działalności gastronomicznej również potraw, przypraw i napojów sporządzanych we własnym zakresie,
- 2) materiałów pomocniczych, gdy ich łączny koszt w stosunku do kosztu materiałów podstawowych użytych do wytwarzania lub świadczenia usług nie przekracza 5%.

§ 20. 1. Zapisy w kontroli ilościowej bądź ilościowo-wartościowej powinny być dokonywane w następujących terminach:

- 1) przychód towarów obcej produkcji — po ich otrzymaniu, najpóźniej przed ich przekazaniem do magazynu, przerobu lub sprzedaży,
- 2) przychód półwyrobów i wyrobów gotowych własnej produkcji, nie wyłączając braków i odpadków — po przekazaniu ich do magazynu lub sprzedaży.
- 3) rozchód towarów — po ich wydaniu do przerobu lub po ich sprzedaży.

2. Zapisy w kontroli ilościowej bądź ilościowo-wartościowej dotyczące przychodów i rozchodów mogą być dokonywane do końca dnia, jeżeli w przedsiębiorstwie bezzwłocznie wystawia się kolejno numerowane asygnaty magazynowe, których kopie pozostają w bloku, a dotyczące rozchodu w wyniku sprzedaży — także wtedy, gdy sprzedaż dokumentowana jest kopiami kolejno numerowanych rachunków, wystawianych odbiorcom.

3. W razie oczywistej niemożności dokonania w terminach określonych w ust. 1 i 2 zapisu otrzymanych towarów w sposób szczegółowy ze względu na ich ilość czy rodzaj, wystarczające jest ujawnienie w tych terminach w kontroli ilościowej bądź ilościowo-wartościowej przychodu tych towarów w sposób ogólny na odrębnym koncie (kontach), pod warunkiem dokonania następnie szczegółowego zapisu na właściwym koncie (kontach) w terminie możliwie najkrótszym.

4. Jeżeli towar został dostarczony do przedsiębiorstwa bądź dokonano nim obrotu bezpośredniego przed otrzymaniem rachunku lub konsygnacji, należy sporządzić szczegółowy opis towaru, podając imię, nazwisko (firmę) i adres dostawcy, ilość i rodzaj oraz cenę jednostkową

i ewentualnie wartość towaru i dokonać zapisu w kontroli ilościowej na podstawie tego opisu. Opis powinien być przechowywany jako dowód przychodu towaru i połączony z nadesłanym następnie rachunkiem lub konsygnacją.

5. Każdy zapis podlegający ujawnieniu w kontroli ilościowej powinien zawierać powołanie się na dowód zapisu.

6. Przyjęcie towaru powinno być potwierdzone na dowodzie datą oraz podpisem osoby, która ten towar przyjęła. Wydanie towaru do sprzedaży lub do produkcji powinno być również potwierdzone na odpowiednim dowodzie.

§ 21. 1. Zapisami w kontroli ilościowej można nie obejmować rozchodu towarów handlowych, gdy rozchód odbywa się w drodze detalicznej sprzedaży.

2. Jeżeli podatnik oprócz sprzedaży towarów do dalszej odsprzedaży albo zużycia w procesie produkcji prowadzi także sprzedaż detaliczną wyrobów gotowych lub towarów, zapisy dotyczące tej sprzedaży można ograniczyć do zapisania rozchodu towarów przeznaczonych do sprzedaży.

3. W razie wykonywania działalności wymienionej w § 13 ust. 1, w kontroli ilościowej można uwiadaczać po stronie rozchodu wszystkie materiały podstawowe i pomocnicze wydane na poszczególne roboty — pod warunkiem że po zakończeniu każdej roboty i na koniec roku podatkowego, chociażby robota nie była zakończona, materiały podstawowe i pomocnicze, których nie zużyto, zostaną wprowadzone do kontroli ilościowej po stronie przychodu według grup rodzajowych, na podstawie spisów sporządzonych i podpisanych przez osoby dokonujące spisu oraz przez kierownika poszczególnych robót.

§ 22. Podatnicy prowadzący księgi są obowiązani prowadzić na bieżąco raport kasowy, obejmujący stan początkowy i końcowy oraz przychody i rozchody danego dnia. Raport może być sporządzony na osobnych kartach lub w specjalnej księdze. Raport powinien być oznaczony kolejnym numerem porządkowym i podpisany przez osobę odpowiedzialną za stan kasy.

§ 23. 1. Sprzedaż towarów handlowych, wyrobów gotowych, usług oraz pozostała sprzedaż powinna być udokumentowana — niezależnie od innych wymaganych dowodów — dziennymi zestawieniami sprzedaży, prowadzonymi w każdym punkcie sprzedaży i zawierającymi poszczególne kwoty gotówkowych i kredytowych transakcji sprzedaży, wpisane do zestawienia bezzwłocznie po sprzedaży. Zestawienia te powinny być ujęte w osobną dla każdego, sprzedającego, ponumerowaną, zbroszowaną księgę, zawierającą oddzielne rubryki na sprzedaż gotówkową i kredytową. Księga powinna być poświadczona przed rozpoczęciem jej prowadzenia przez urząd skarbowy właściwy w sprawach podatku obrotowego. Zestawienia powinny być codziennie zsumowane i podpisane przez sprzedającego. Zapisów należy dokonywać w sposób trwały, uniemożliwiający ich przerabianie lub wywabianie.

2. W razie prowadzenia działalności wytwórczej bez oddzielnych punktów sprzedaży lub wyodrębnionych działów sprzedaży, dzienne zestawienia sprzedaży mogą być ujęte w jedną zbroszowaną księgę dla całej działalności przy dopełnieniu innych warunków, o których mowa w ust. 1. Wpisu dokonuje osoba, która faktycznie towar sprzedała. Do codziennego zsumowania i podpisania zestawień sprzedaży obowiązany jest podatnik lub osoba przez niego wyznaczona.

3. Dienne zestawienia sprzedaży mogą nie zawierać kwot kredytowych transakcji sprzedaży, jeżeli jest bieżąco prowadzona odrębna ewidencja sprzedaży kredytowej.

4. Dziennych zestawień sprzedaży nie prowadzi się, jeżeli przychód ze sprzedaży gotówkowej jest w całości rejestrowany na taśmach kas rejestracyjnych lub na magnetycznych nośnikach informacji.

5. Zwrot towarów powinien być wpisany do kontroli ilościowej lub ilościowo-wartościowej oraz do dziennego zestawienia sprzedaży zapisem czerwonym. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 24. 1. Przed zaprowadzeniem ksiąg powinien być sporządzony spis inwentarza i bilans, a na koniec każdego roku podatkowego oraz przy zmianie właściciela ponadto rachunek wyników, które podpisuje właściciel bądź jego pełnomocnik. Jeżeli jest dwóch lub więcej współwłaścicieli, bilans i rachunek wyników podpisuje każdy z nich bądź ich pełnomocnik. Bilans i rachunek wyników osoby prawnej powinien być podpisany przez wszystkich członków zarządu. Odmowa podpisu powinna być umotywowana.

2. Spis inwentarza z natury może być sporządzony w innych terminach niż określone w ust. 1, nie rzadziej jednak niż:

- 1) co 2 lata, jeżeli chodzi o towary handlowe, materiały podstawowe i pomocnicze, półwyroby, wyroby gotowe, braki i odpadki,
- 2) co 5 lat, jeżeli chodzi o pozostałe składniki majątkowe,

pod warunkiem ustalenia prawidłowego stanu ewidencyjnego ilościowo-wartościowego na koniec roku podatkowego, w którym nie sporządzano spisu inwentarza z natury. Przepis § 25 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 25. 1. Spisy inwentarza stanowiące podstawę do obliczenia wartości poszczególnych jego składników w zakresie przedmiotów majątkowych i towarów, o których mowa w § 1, powinny być sporządzane z natury, ponumerowane, zszyte i na ostatniej stronie lub karcie zaopatrzone w datę i podpis (czytelny) osoby lub osób, które je sporządziły. Spisy powinny być podpisane także przez osoby, które są odpowiedzialne za przechowywanie składników inwentarza. W razie dokonywania spisów według poszczególnych działów należy ponadto sporządzić zestawienie obejmujące spisy poszczególnych działów z oznaczeniem ich ilości, liczby stron lub kart. Zestawienie to powinno być podpisane przez wszystkie osoby, które brały udział w sporządzaniu tych spisów.

2. Spisy inwentarza powinny zawierać dane ilościowe według rodzajów lub grup rodzajowych i gatunków, a ponadto co do towarów, o których zaliczeniu do określonego rodzaju lub gatunku decyduje cena — również cenę jednostkową. W antykwariatach księgarskich i księgarniach spis inwentarza może obejmować w jednej pozycji wydawnictwa o tej samej cenie, bez względu na tytuł wydawnictwa i nazwisko autora, z podziałem na książki, broszury, albumy, utwory muzyczne itp. Spisy inwentarza powinny być zakończone i zaopatrzone w podpisy osoby lub osób, które je sporządziły, przed rozpoczęciem działalności w nowym roku podatkowym, nie później niż w terminie czternastu dni od rozpoczęcia spisu.

3. Spisy inwentarza powinny być sporządzone w sposób uniemożliwiający ich przerabianie lub wywabianie.

4. Podatnicy sporządzający spis inwentarza na inny dzień niż 31 grudnia obowiązani są zawiadomić o tym urząd skarbowy w terminie siedmiu dni przed dniem, w którym zamierzają sporządzić ten spis.

§ 26. 1. Spis inwentarza i bilans powinny obejmować również własne przedmioty majątkowe i towary znajdujące się w dniu, na który został sporządzony inwentarz i bilans, poza miejscem wykonywania działalności.

2. Znajdujące się w miejscu wykonywania działalności przedmioty majątkowe i towary obce powinny być ujęte w spisach inwentarza, w których należy podać, czyją stanowią własność.

§ 27. 1. Do spisu inwentarza i bilansu przyjmuje się wartość:

- 1) towarów wymienionych w § 1 pkt 1, 2 i 3 oraz półwyrobów obcej produkcji — według cen nabycia,
- 2) towarów wymienionych w § 1 pkt 4, z wyjątkiem półwyrobów obcej produkcji, oraz towarów wymienionych w § 1 pkt 5 — według kosztów wytworzenia,
- 3) towarów wymienionych w § 1 pkt 6 i 7 — według wartości rzeczywistej, określonej przez podatnika,
- 4) pozostałych towarów i przedmiotów majątkowych — według cen nabycia lub wytworzenia.

2. Za cenę nabycia uważa się cenę zakupu wynikającą z rachunku lub innego dokumentu, powiększoną o koszty uboczne związane z zakupem towarów lub przedmiotów majątkowych do chwili złożenia ich w magazynie lub przekazania do użytkowania, jak koszty transportu, ubezpieczenia towarów w drodze itp.

3. W razie przyjęcia przy sporządzaniu spisu inwentarza wyceny towarów w kwocie innej niż cena nabycia lub koszt wytworzenia z powodu uszkodzenia, wyjścia z mody, niższej ceny rynkowej, z powodu przeszacowania określonego odrębnymi przepisami lub z powodu postawienia osoby prawnej w stan likwidacji — należy w spisie inwentarza uwidocznic w odrębnych rubrykach również jednostkową cenę nabycia lub jednostkowy koszt wytworzenia.

§ 28. 1. Bilans roczny wraz z rachunkiem wyników według ustalonych wzorów należy sporządzić najpóźniej w terminie przewidzianym do złożenia zeznania podatkowego o dochodzie za dany rok.

2. Wzory bilansu oraz rachunku wyników, jak również objaśnienia dotyczące sposobu ich sporządzenia są ustalane odrębnie i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów.

§ 29. 1. Podatnicy, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, mogą zaniechać ewidencjonowania w sposób określony w § 11, 12 i 19—28 towarów sprzedawanych polskim odbiorcom, jeżeli nie magazynują tych towarów na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i prowadzą pozaksięgową ewidencję tych towarów, zawierającą następujące dane:

- 1) datę zawarcia kontraktu,
- 2) wskazanie odbiorcy towarów,
- 3) oznaczenie przedmiotu sprzedaży,
- 4) wartość sprzedaży według kontraktu w walucie obcej i w walucie polskiej,
- 5) datę każdorazowej wysyłki towarów i jej wartość określoną jak w pkt 4.

Podatnicy wykonujący działalność zarobkową w zakresie handlu zagranicznego na warunkach prowizyjnych w imieniu i na rachunek innych osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą mają obowiązek dodatkowo zamieścić w ewidencji datę i kwotę uzyskanej prowizji, wyrażonej w walucie obcej i w walucie polskiej.

2. Zapisów w ewidencji towarów (ust. 1) dokonuje

się na podstawie zawiadomień otrzymywanych z siedziby przedsiębiorstwa za granicą. Na koniec roku podatkowego przed upływem terminu do złożenia zeznania o dochodzie ewidencja powinna być podsumowana.

3. Podatnicy wymienieni w ust. 1 wykazują w księgach koszty, którymi została obciążona działalność na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, poniesione na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i poniesione za granicą.

4. Podatnicy wymienieni w ust. 1 powinni w księgach wyodrębnić przychody z działalności, z której dochody nie podlegają podatkowi dochodowemu, oraz koszty związane z tą działalnością. Jeżeli podatnicy ci wykonują wyłącznie działalność, z której dochody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym, księgi powinny ewidencjonować tylko stan rachunków bankowych oraz wysokość przychodów i wydatków ponoszonych w złotych.

5. Zapisy w księgach prowadzonych przez podatników, o których mowa w ust. 1, dotyczące obrotów z osobami nie mającymi na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby, powinny być udokumentowane rachunkami lub innymi dowodami, np. korespondencją.

§ 30. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 1982 r. w sprawie prowadzenia ksiąg handlowych przez podatników nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 5, poz. 41, z 1984 r. Nr 9, poz. 38 i Nr 53, poz. 274 oraz z 1987 r. Nr 19, poz. 117).

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1989 r.

Minister Finansów: *A. Wróblewski*

239

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 12 lipca 1989 r.

zmieniające rozporządzenie o aplikantach sądowych i notarialnych.

Na podstawie art. 125 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 31, poz. 137 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 33, poz. 175) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1984 r. o aplikantach sądowych i notarialnych (Dz. U. Nr 37, poz. 195, z 1987 r. Nr 25, poz. 143

i z 1988 r. Nr 25, poz. 179) wprowadza się następującą zmianę:

w § 26 wyrazy „260 zł” zastępuje się wyrazami „500 zł”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1989 r.

Minister Sprawiedliwości: *Ł. Balcer*

240

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ Z ZAGRANICĄ

z dnia 30 czerwca 1989 r.

w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć proeksportowych.

Na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaje przedsięwzięć proeksportowych, na których sfinansowanie poniesione wydatki są odliczane od dochodu stanowiącego podstawę obliczania podatku dochodowego, zwane dalej „przedsięwzięciami proeksportowymi”.

§ 2. Przedsięwzięciami proeksportowymi są przedsięwzięcia, które spełniają łącznie następujące warunki:

1) mają na celu:

- a) uruchomienie nowych mocy produkcyjnych albo
- b) modernizację lub odtworzenie istniejących mocy produkcyjnych,

- 2) są realizowane w cyklu nie przekraczającym 4 lat,
- 3) spowodują zwiększenie wpływów z eksportu w stopniu co najmniej wystarczającym na pokrycie nakładów na przedsięwzięcie, w tym kosztów ewentualnych kredytów, w okresie do 5 lat od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia, z tym że do wpływów z eksportu nie zalicza się wydatków dewizowych związanych z produkcją towarów lub świadczeniem usług na eksport oraz kosztów transportu, spedycji, ubezpieczenia i należności agentów zagranicznych.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że stosuje się je do wydatków poniesionych na sfinansowanie przedsięwzięć proeksportowych po dniu 1 stycznia 1989 r.

Minister Wspólpracy Gospodarczej z Zagranicą:
D. Jastrzębski

241

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 11 lipca 1989 r.

o sprostowaniu błędów w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 30 grudnia 1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Dziennika Urzędowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski” (Dz. U. Nr 58, poz. 524) w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo

geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. Nr 30, poz. 163) proste następujący błąd:

po art. 48 powinny być wyrazy „Rozdział 10. Przepisy przejściowe i końcowe”.

Prezes Rady Ministrów: M. F. Rakowski

Oplata za prenumeratę na rok 1989 wynosi: Dziennika Ustaw zł 3.200,—; załącznika do Dziennika Ustaw zł 700,—; Monitora Polskiego zł 2.000,—.

Prenumeratę na rok następny przyjmuje się do dnia 31 października. Do abonentów, którzy opłacą prenumeratę po tym terminie, wysyłka pierwszych numerów dokonana zostanie z opóźnieniem i spowoduje dodatkowe koszty. Wpłata powinna być dokonana „przelewem — zamówieniem” lub trzytygodniowym przekazem na konto Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów w Narodowym Banku Polskim, Oddział Okręgowy Warszawa nr 1052-3157-139.11. Rachunków za prenumeratę nie wystawia się, prenumerata jest realizowana na podstawie przedpłat. Druki „przelewów — zamówień” lub przekazów mogą zostać wysłane zainteresowanym po uprzednim zgłoszeniu zapotrzebowania pisemnie lub telefonicznie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów. Na dowódzie wpłaty należy podać pełną nazwę instytucji (nazwisko i imię) i adres z numerem kodu pocztowego oraz liczbę zamawianych egzemplarzy. Wszelkich informacji o prenumeracie udziela Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, skrytka pocztowa 81) niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów.

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, tel. 42-14-78 i 694-67-50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.